Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2018-11-06

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. 135-4894, i. k. 1041010ISTA0IX-2428

Nauja redakcija nuo 2013-12-14:
Nr. XII-615, 2013-11-26, Žin. 2013, Nr. 128-6514 (2013-12-14), i. k. 1131010ISTA0XII-615

LIETUVOS RESPUBLIKOS POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO IR FINANSAVIMO KONTROLĖS ĮSTATYMAS

2004 m. rugpjūčio 23 d. Nr. IX-2428
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – užtikrinti politinių kampanijų demokratiškumą, politinių kampanijų finansavimo teisėtumą, skaidrumą ir viešumą, reglamentuoti politinių kampanijų finansavimo tvarką ir finansavimo kontrolę.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų** – šio įstatymo nustatyta tvarka, vadovaujantis tarptautiniais susijusių paslaugų standartais ir pagal Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – Vyriausioji rinkimų komisija) patvirtintą techninę užduotį, kurioje nustatytas auditoriui pavedamo atlikti darbo mastas, parengtas dokumentas, kuriame auditorius pateikia savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomo patikrinimo rezultatus.

2. **Auditorius** – fizinis asmuo, turintis Lietuvos Respublikos audito įstatymo nustatyta tvarka suteiktą atestuoto auditoriaus vardą.

3. **Aukos** – aukų gavėjams neatlygintinai perduoti pinigai, kilnojamieji ar nekilnojamieji daiktai, informacija, turtinės teisės, intelektinės veiklos rezultatai, taip pat kitos turtinės ir neturtinės vertybės, neatlygintinai atlikti veiksmai ir savanoriški darbai, veiksmų rezultatai, skirti savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinei kampanijai finansuoti.

4. **Aukotojas** – asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka turintis teisę aukoti ir paaukojęs savarankiško politinės kampanijos dalyvio naudai.

5. **Aukų lapas** – dokumentas, kuriame yra technologinės apsaugos priemonių ir kuris turi gamybos metu suteiktą seriją bei numerį ir yra skirtas aukos perdavimui–priėmimui patvirtinti.

6. **Kandidatas** – asmuo, įstatymų nustatyta tvarka įregistruotas pretendentu būti kandidatu į Respublikos Prezidentus ar kandidatu į Respublikos Prezidentus, kandidatu vienmandatėje Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas) ar savivaldybių tarybų rinkimų apygardoje, taip pat kandidatu Seimo, Europos Parlamento ar savivaldybių tarybų daugiamandatėje rinkimų apygardoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1211, 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14276

7. **Politinė kampanija** – šiame įstatyme nustatytu laikotarpiu politinės kampanijos dalyvių, rinkėjų ir kitų fizinių bei juridinių asmenų atliekama veikla, susijusi su Seimo, Respublikos Prezidento rinkimais, rinkimais į Europos Parlamentą, savivaldybių tarybų rinkimais ar referendumu.

8. **Politinė reklama** – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už

užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.

9. **Politinės kampanijos dalyvis** – asmuo arba asmenų grupė, kurie siekia būti išrinkti arba kad referendumo klausimas būtų priimtas arba nepriimtas ir kurie yra Vyriausiosios rinkimų komisijos įregistruoti šio įstatymo nustatyta tvarka.

10. **Politinės kampanijos finansavimo ataskaita** – dokumentas, kuriame savarankiškas politinės kampanijos dalyvis nurodo politinei kampanijai gautas aukas ar jų sumas pagal aukotojų grupes, kitas politinei kampanijai panaudotas lėšas, aukotojus (pateikia aukotojų sąrašą), taip pat turėtas išlaidas ir prisiimtus įsipareigojimus (pagal išlaidų grupes).

11. **Politinės kampanijos išlaidos** – šiame įstatyme nurodytos išlaidos, skirtos politinei kampanijai organizuoti ir finansuoti, neatsižvelgiant į sandorio, kurį vykdant turėta išlaidų, sudarymo dieną.

12. **Politinės kampanijos iždininkas** – fizinis asmuo, veikiantis savarankiško politinės kampanijos dalyvio vardu ir interesais turto patikėjimo sutarties pagrindu ir turintis šio įstatymo nustatytas teises ir pareigas.

13. **Politinės kampanijos laikotarpis** – laikotarpis, kuris prasideda įstatymų nustatyta tvarka paskelbus rinkimų datą arba Vyriausiojoje rinkimų komisijoje įregistravus piliečių referendumo iniciatyvinę grupę, arba pateikus Seimui Seimo narių grupės siūlymą paskelbti referendumą ir baigiasi praėjus 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos arba Vyriausiajai rinkimų komisijai įstatymų nustatyta tvarka priėmus sprendimą pripažinti referendumo paskelbimo iniciatyvą nutraukta ir (ar) pripažinti parašų rinkimą nutrauktu.

14. **Politinės kampanijos sąskaita** – Lietuvos Respublikoje registruotame banke arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje registruoto banko padalinyje, veikiančiame Lietuvos Respublikoje, savarankiško politinės kampanijos dalyvio sąskaita, kurioje laikomos ir kaupiamos tik politinei kampanijai skiriamos lėšos ir iš kurios apmokamos politinės kampanijos išlaidos.

15. **Politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėsena** – duomenų apie politinių kampanijų ir jų dalyvių finansavimą, rinkimų (referendumo) agitacijos ir politinės reklamos finansavimą ir skleidimą politinių kampanijų laikotarpiu ir tarp politinių kampanijų rinkimas, kaupimas, analizė ir vertinimas šio įstatymo nustatytais tikslais.

16. **Pretendentas** – fizinis asmuo, atitinkantis įstatymų reikalavimus būti kandidatu, laikotarpiu nuo politinės kampanijos pradžios iki pareiškinių dokumentų pateikimo pabaigos pareiškęs, kad kelsis kandidatu, sudaręs sutartį su politinės kampanijos iždininku ir Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka įregistruotas savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

17. **Referendumo iniciatoriai** – Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės nariai, įstatymų nustatyta tvarka įregistruoti Vyriausiojoje rinkimų komisijoje, arba Seimo narių grupė, pateikusi siūlymą paskelbti referendumą.

18. **Referendumo oponentai** – įstatymų nustatyta tvarka Vyriausiojoje rinkimų komisijoje įregistruoti asmenys – Lietuvos Respublikos piliečiai, jų grupės, taip pat politinės partijos – oponuojantys referendumo iniciatoriams.

19. **Rinkimų (referendumo) agitacija** – per rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapą politinei reklamai skleisti skirta veikla, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume.

20. **Viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracija** – Vyriausiajai rinkimų komisijai privalomas pateikti dokumentas, kuriuo viešosios informacijos rengėjas ar skleidėjas deklaruoja paskleistą politinę reklamą, nurodo paskleistos politinės reklamos kainą, įkainius, skelbimo laiką (plotą) ir asmenį, kurio interesais politinė reklama buvo paskleista, taip pat asmenį, užsakiusį parengti ar paskleisti politinę reklamą, ir asmenį, sumokėjusį už politinės reklamos paskleidimą.

21. **Visuomeninis rinkimų komitetas** – rinkimų įstatymų nustatyta tvarka Vyriausiosios rinkimų komisijos įregistruota rinkėjų grupė.

3 straipsnis. Savarankiški ir atstovaujamieji politinės kampanijos dalyviai

1. Politinės kampanijos dalyviai pagal teisę gauti aukas ir turėti politinės kampanijos išlaidas gali būti savarankiški ir atstovaujamieji.

2. Tik savarankišku politinės kampanijos dalyviu gali būti registruojami:

1) politinė partija;

2) pretendentas;

3) išsikėlęs kandidatas;

4) referendumo iniciatoriai;

5) referendumo oponentai;

6) visuomeninis rinkimų komitetas.

3. Vienmandatėje rinkimų apygardoje iškeltas kandidatas, kandidatų sąrašas rinkimuose į savivaldybių tarybas arba Europos Parlamentą (toliau – kandidatas ar kandidatų sąrašas), kai yra juos iškėlusios politinės partijos arba visuomeninio rinkimų komiteto teikimas (prašymas), gali būti registruojami savarankiškais politinės kampanijos dalyviais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XII-1211, 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14276

4. Atstovaujamuoju politinės kampanijos dalyviu registruojami:

1) kandidatas, įrašytas į kandidatų sąrašą;

2) kandidatas ar kandidatų sąrašas, kai nėra jį (juos) iškėlusios politinės partijos teikimo (prašymo) registruoti savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

5. Savarankiškus politinės kampanijos dalyvius registruoja, registruotų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių ir asmenų, kuriuos atsisakyta registruoti savarankiškais politinės kampanijos dalyviais, sąrašus savo interneto svetainėje skelbia Vyriausioji rinkimų komisija.

6. Priimti aukas ir įgyti turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai gali tik savarankiški politinės kampanijos dalyviai ir tik nuo jų registravimo savarankiškais politinės kampanijos dalyviais ir jų sąrašo paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje dienos.

7. Atstovaujamųjų politinės kampanijos dalyvių sąrašus gali skelbti politinė partija, kurios vardu ir interesais jie veikia, arba jos prašymu Vyriausioji rinkimų komisija.

4 straipsnis. Politinės kampanijos laikotarpio etapai

1. Politinės kampanijos laikotarpį sudaro šie etapai: rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapas ir baigiamasis (ataskaitų) etapas.

2. Rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapas prasideda įstatymų nustatyta tvarka paskelbus rinkimų (referendumo) datą ir baigiasi prasidėjus įstatymų nustatytam terminui, kurio metu draudžiama rinkimų (referendumo) agitacija. Vykstant pakartotiniam balsavimui, šis etapas taip pat apima laikotarpį nuo rinkimų agitacijos draudimo pabaigos iki pakartotinio balsavimo agitacijos draudimo pradžios. Referendumo agitacijos kampanijos etapas prasideda Vyriausiojoje rinkimų komisijoje įregistravus piliečių referendumo iniciatyvinę grupę ar pateikus Seimui Seimo narių grupės siūlymą paskelbti referendumą ir baigiasi prasidėjus Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo nustatytam terminui, kurio metu referendumo agitacija draudžiama.

3. Baigiamasis (ataskaitų) etapas prasideda rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dieną ir baigiasi praėjus 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

5 straipsnis. Savarankiškų politinės kampanijos dalyvių registravimas

1. Vyriausioji rinkimų komisija šio įstatymo 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų asmenų prašymus registruoti savarankiškais politinės kampanijos dalyviais priimti pradeda prasidėjus politinės kampanijos laikotarpiui ir priimti baigia tą dieną (įskaitytinai), kurią pagal atitinkamus

įstatymus pradedamas pareiškinių dokumentų įteikimas. Terminas, per kurį šie asmenys turi teisę kreiptis į Vyriausiąją rinkimų komisiją registruoti juos savarankiškais politinės kampanijos dalyviais, negali būti trumpesnis kaip 10 darbo dienų.

2. Asmenys, norintys registruotis savarankiškais politinės kampanijos dalyviais, turi būti sudarę sutartį su politinės kampanijos iždininku ir turėti Lietuvos Respublikoje registruotame banke arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje registruoto banko padalinyje, veikiančiame Lietuvos Respublikoje, sąskaitą, kuri bus naudojama kaip politinės kampanijos sąskaita.

3. Politinė partija, norinti registruotis, registruoti savo keliamą kandidatą ar kandidatų sąrašą savarankišku politinės kampanijos dalyviu, Vyriausiajai rinkimų komisijai:

1) privalo pateikti prašymą registruotis savarankišku politinės kampanijos dalyviu ir gali pateikti teikimą (prašymą) registruoti jos keliamą kandidatą ar kandidatų sąrašą savarankišku politinės kampanijos dalyviu;

2) privalo šio įstatymo nustatyta tvarka pateikti politinės partijos įgalioto asmens pasirašytos turto patikėjimo sutarties su politinės kampanijos iždininku nuorašą ir gali pateikti sutarties su politinės kampanijos audito įmone arba auditoriumi nuorašą;

3) privalo pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad politinės partijos vardu yra atidaryta nauja banko sąskaita, kuri bus naudojama kaip politinės kampanijos sąskaita, ir ne anksčiau kaip prieš 3 darbo dienas išduotą pažymą, kad lėšų šioje sąskaitoje nėra;

4) jeigu yra pateikusi teikimą (prašymą) registruoti kandidatą ar kandidatų sąrašą savarankišku politinės kampanijos dalyviu, privalo pateikti turto patikėjimo sutarties su jo politinės kampanijos iždininku nuorašą, dokumentą, patvirtinantį, kad yra kandidato arba kandidatų sąrašą iškėlusios politinės partijos vardu atidaryta nauja banko sąskaita, kuri bus naudojama kaip politinės kampanijos sąskaita, ir pažymą, kad lėšų šioje sąskaitoje nėra, taip pat gali pateikti sutarties su politinės kampanijos audito įmone arba auditoriumi nuorašą;

5) gali pateikti atstovaujamųjų politinės kampanijos dalyvių sąrašą.

4. Šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2–6 punktuose nurodyti asmenys, norintys registruotis savarankiškais politinės kampanijos dalyviais, Vyriausiajai rinkimų komisijai privalo pateikti:

1) prašymą registruotis savarankišku politinės kampanijos dalyviu;

2) savo (referendumo iniciatorių, referendumo oponentų ar visuomeninio rinkimų komiteto atstovo (koordinatoriaus) asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

3) šio įstatymo nustatyta tvarka pasirašytos turto patikėjimo sutarties su politinės kampanijos iždininku nuorašą ir gali pateikti sutarties su politinės kampanijos audito įmone arba auditoriumi nuorašą;

4) politinės kampanijos iždininko asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

5) dokumentą, patvirtinantį, kad yra atidaryta nauja banko sąskaita, kuri bus naudojama kaip politinės kampanijos sąskaita, ir ne anksčiau kaip prieš 3 darbo dienas išduotą pažymą, kad lėšų šioje sąskaitoje nėra. Referendumo iniciatorių, referendumo oponentų ar visuomenino rinkimų komiteto politinės kampanijos sąskaitą atidaro koordinatorius.

5. Sprendimą dėl registravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo visų šiame straipsnyje nurodytų dokumentų gavimo dienos priima Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas šios komisijos narys.

6. Atsisakymas registruoti asmenį savarankišku politinės kampanijos dalyviu turi būti motyvuotas. Jeigu asmuo nesutinka su priimtu sprendimu, jis turi teisę sprendimą apskųsti Vyriausiajai rinkimų komisijai. Skundą Vyriausioji rinkimų komisija privalo išnagrinėti per 3 darbo dienas. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo gali būti apskųstas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

7. Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiami:

1) savarankiško politinės kampanijos dalyvio pavadinimas arba vardas, pavardė, jo statusas politinėje kampanijoje (pretendentas, kandidatas, referendumo iniciatorius ar referendumo oponentas), telefonas, elektroninio pašto adresas;

2) politinės kampanijos iždininko vardas, pavardė, telefonas, elektroninio pašto adresas;

3) politinės kampanijos audito įmonės, jeigu ji yra, pavadinimas, įmonės kodas, telefonas, elektroninio pašto adresas arba auditoriaus vardas, pavardė, telefonas, elektroninio pašto adresas;

4) politinės partijos atstovaujamieji politinės kampanijos dalyviai ir, jeigu to prašo ši politinė partija, jiems politinės partijos nustatyti išlaidų limitai.

6 straipsnis. Savarankiško politinės kampanijos dalyvio statuso praradimas

1. Politinė partija savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą praranda esant vienam iš šių pagrindų:

1) politinės partijos prašymu;

2) paskyrus politinei partijai bausmę pagal teismo nuosprendį (bausmės atlikimo laikotarpiu);

3) panaikinus visų politinės partijos keltų kandidatų ar kandidatų sąrašo (kandidatų sąrašų) registraciją;

4) politinei partijai pasibaigus;

5) Vyriausiajai rinkimų komisijai panaikinus politinės partijos registraciją savarankišku politinės kampanijos dalyviu dėl šiurkščių šio įstatymo pažeidimų ne vėliau kaip likus 9 dienoms iki rinkimų ar referendumo dienos.

2. Kitas savarankiškas politinės kampanijos dalyvis savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą praranda esant vienam iš šių pagrindų:

1) politinės kampanijos dalyvio prašymu;

2) kai pasibaigus rinkimų įstatymuose nustatytam kandidatų registravimo laikui pretendentas nėra registruotas kandidatu;

3) panaikinus kandidato ar kandidatų sąrašo registraciją;

4) mirus politinės kampanijos dalyviui;

5) Vyriausiajai rinkimų komisijai panaikinus savarankiško politinės kampanijos dalyvio registraciją dėl šiurkščių šio įstatymo pažeidimų ne vėliau kaip likus 9 dienoms iki rinkimų ar referendumo dienos;

6) panaikinus visuomeninio rinkimų komiteto registraciją.

3. Savarankiški politinės kampanijos dalyviai, praradę savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą, nuo sprendimo dėl savarankiško politinės kampanijos dalyvio statuso praradimo įsigaliojimo momento neturi teisės priimti šio įstatymo 10 ir 11 straipsniuose nurodytų aukų politinei kampanijai finansuoti ir įgyti prievolių, susijusių su politine kampanija. Savarankiško politinės kampanijos dalyvio statuso praradimas neatleidžia nuo pareigos įvykdyti savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą praradusio asmens prievoles, atsiradusias šio ir kitų įstatymų pagrindu.

4. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte ir 2 dalies 5 punkte nurodyti Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimai per 5 darbo dienas nuo jų priėmimo dienos gali būti apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Skundas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 48 valandas nuo jo gavimo. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimas įsiteisėja nuo jo paskelbimo.

ANTRASIS SKIRSNIS
POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO ŠALTINIAI. POLITINĖS KAMPANIJOS IŠLAIDOS

7 straipsnis. Politinių partijų politinių kampanijų finansavimo šaltiniai

1. Politinių partijų politinės kampanijos finansuojamos tik iš šių šaltinių:

1) politinės partijos lėšų, gautų iš politinės partijos finansavimo šaltinių ir skirtų politinės partijos, kandidatų ir kandidatų sąrašų politinėms kampanijoms finansuoti;

2) politinės kampanijos laikotarpiu politinės partijos gaunamų pagal šį įstatymą turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukų politinei kampanijai;

3) politinės kampanijos laikotarpiu politinės partijos iš Lietuvos Respublikoje registruotų

bankų arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje registruoto banko padalinio, veikiančio Lietuvos Respublikoje, gaunamų paskolų;

4) palūkanų už politinės kampanijos sąskaitoje esančias lėšas.

2. Politinės partijos lėšas politinei kampanijai finansuoti privalo laikyti politinės kampanijos sąskaitoje. Politinės kampanijos sąskaitai negali būti taikomos jokios laikinosios apsaugos priemonės.

3. Finansuoti politinių partijų politines kampanijas kitomis, šiame straipsnyje nenurodytomis, lėšomis draudžiama.

8 straipsnis. Kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių politinių kampanijų finansavimo šaltiniai

1. Kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių politinės kampanijos finansuojamos iš:

1) pagal šį įstatymą turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukų ir politinių partijų aukų kandidatams ir kandidatų sąrašams, referendumo iniciatoriams arba referendumo oponentams;

2) nuosavų (asmeninių) lėšų;

3) palūkanų už politinės kampanijos sąskaitoje esančias lėšas.

2. Lėšos politinei kampanijai finansuoti privalo būti laikomos politinės kampanijos sąskaitoje. Politinės kampanijos sąskaitai negali būti taikomos jokios laikinosios apsaugos priemonės.

3. Finansuoti kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių politines kampanijas kitomis, šiame straipsnyje nenurodytomis, lėšomis draudžiama.

9 straipsnis. Atstovaujamųjų politinės kampanijos dalyvių politinių kampanijų finansavimo šaltinis

Atstovaujamųjų politinių kampanijų dalyvių politinės kampanijos finansuojamos tik iš juos iškėlusių savarankiškų politinių kampanijų dalyvių lėšų.

10 straipsnis. Aukos

1. Priimti šiame įstatyme nurodytas aukas turi teisę šio įstatymo nustatyta tvarka įregistruoti savarankiški politinės kampanijos dalyviai.

2. Vienas fizinis asmuo, nurodytas šio įstatymo 13 straipsnyje, per politinę kampaniją kiekvienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui gali suteikti auką, neviršijančią 10 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžių. Bendra vieno fizinio asmens aukų savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams suma per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų fizinio asmens už paskutinius praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama po gegužės 1 dienos) arba už užpraeitus kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama iki gegužės 1 dienos). Į šiuos dydžius neįskaičiuojamos šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytos aukos.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1211, 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14276

3. Kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje, į politinių partijų ir visuomeninių rinkimų komitetų keliamų kandidatų sąrašus įrašyti kandidatai ir referendumo iniciatoriai savo politinei kampanijai finansuoti gali suteikti auką, neviršijančią 20 VMDU dydžių.

4. Fizinis asmuo iki aukos savarankiškam politinės kampanijos dalyviui suteikimo įstatymų nustatyta tvarka privalo deklaruoti turtą ir pajamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1211, 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14276

5. Fizinių asmenų piniginės aukos, viršijančios 290 eurų, privalo būti aukojamos tik banko pavedimu. Ne banko pavedimu gautas fizinių asmenų pinigines aukas politinei kampanijai

politinės kampanijos iždininkas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po aukos gavimo perveda į politinės kampanijos sąskaitą.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1251, 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14867

6. Politinės kampanijos iždininkas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo aukos gavimo dienos Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiamame viešame aukotojų sąraše paskelbia aukotojo – fizinio asmens – vardą ir pavardę.

7. Priimant auką grynaisiais pinigais, aukos perdavimo–priėmimo dieną, o priimant nepiniginę auką, – per 5 darbo dienas nuo aukos gavimo dienos turi būti užpildomas aukų lapas. Aukų lape turi būti nurodoma piniginės aukos vertė, nepiniginė auka ir jos tikroji vertė, aukotojo – fizinio asmens – vardas ir pavardė, asmens kodas. Aukų lapas surašomas 3 egzemplioriais, pirmas atiduodamas aukotojui, antras – Vyriausiajai rinkimų komisijai, trečias – aukos gavėjui.

8. Auka laikoma priimta, kai politinės kampanijos iždininkas, patikrinęs, ar gauta auka atitinka šio įstatymo reikalavimus, užregistruoja auką ir, jeigu priimama auka grynaisiais pinigais arba nepiniginė auka, aukotojui įteikia (išsiunčia) aukų lapą.

9. Nepiniginių aukų įvertinimo ir jų tikrosios vertės apskaičiavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

10. Pasibaigus rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapui, aukas politinei kampanijai priimti draudžiama.

11. Politinės kampanijos dalyvis neturi teisės naudoti politinei kampanijai finansuoti gautų, tačiau politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje neregistruotų piniginių aukų, taip pat šio straipsnio 7 dalyje nurodytų aukų, jeigu politinės kampanijos iždininkas nėra užpildęs aukų lapo.

12. Šio straipsnio nuostatos šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytoms mažoms aukoms taikomos tiek, kiek šio įstatymo 11 straipsnyje nereglamentuojama kitaip.

11 straipsnis. Mažos aukos

1. Maža auka laikoma piniginė fizinio asmens auka (aukų suma), per politinę kampaniją suteikta vienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui ir neviršijanti 12 eurų.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1251, 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14867

2. Mažas aukas savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams galima suteikti telefonu, internetu, banko pavedimu ir kitomis priemonėmis, leidžiančiomis politinės kampanijos finansavimo kontrolę vykdančioms institucijoms nustatyti aukotoją.

3. Telefonu mažas aukas suteikti turi teisę tik paslaugų teikimo sutartį su telekomunikacijų bendrove sudarę fiziniai asmenys.

4. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis teisę rinkti aukas telefonu įgyja nuo sutarties su viena jo pasirinkta telekomunikacijų bendrove sudarymo momento. Šioje sutartyje turi būti nurodyta:

1) telefono numeris, kuriuo asmuo gali paskambinti ir suteikti mažą auką šią sutartį sudariusiam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui;

2) paslaugos teikimo terminas, ne ilgesnis kaip iki rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapo pabaigos;

3) paslaugos kaina;

4) paslaugos teikėjo pareiga politinės kampanijos finansavimo kontrolę vykdančių institucijų reikalavimu nedelsiant pateikti aukotojų sąrašą su aukotojus nustatyti leidžiančiais duomenimis;

5) paslaugos teikėjo įsipareigojimas, kad savarankiškam politinės kampanijos dalyviui pervedama vieno fizinio asmens auka (aukų suma) neviršytų 12 eurų.
Straipsnio punkto pakeitimai:

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytos sutarties nuorašas, sudarius sutartį, nedelsiant perduodamas Vyriausiajai rinkimų komisijai. Ji sutarties tekstą ne vėliau kaip kitą darbo dieną paskelbia savo interneto svetainėje.

6. Telekomunikacijų bendrovė šio straipsnio 4 dalyje numatytos sutarties pagrindu surinktas ir šio įstatymo reikalavimus atitinkančias aukas ne vėliau kaip iki rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapo pabaigos privalo pervesti į šią sutartį sudariusio savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos sąskaitą.

7. Asmeniui šio įstatymo nustatyta tvarka praradus savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą, šio straipsnio 4 dalyje numatyta sutartis pasibaigia nuo Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo dėl savarankiško politinės kampanijos dalyvio statuso praradimo įsigaliojimo momento. Iki šio sprendimo įsigaliojimo momento surinktos, tačiau savarankiškam politinės kampanijos dalyviui nepervestos aukos grąžinamos aukotojams.

8. Šio straipsnio 4 dalyje numatytos sutarties pagrindu surinktos ir savarankiškam politinės kampanijos dalyviui pervestos aukos nelaikomos savarankiško politinės kampanijos dalyvio finansavimu per trečiuosius asmenis.

9. Telekomunikacijų bendrovė visiems savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams šio straipsnio 4 dalyje numatytą paslaugą teikia vienodomis sąlygomis. Šio straipsnio 4 dalyje numatytos paslaugos teikimas neatlygintinai laikomas nepinigine auka ir yra draudžiamas.

10. Šiame straipsnyje numatytomis mažomis aukomis savarankiškas politinės kampanijos dalyvis gali finansuoti ne daugiau kaip 10 procentų nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio.

11. Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje nurodoma ir Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiama savarankiško politinės kampanijos dalyvio gauta mažų aukų suma, neišskiriant aukotojų.

12. Politinės kampanijos dalyvis, šiame straipsnyje nustatyta tvarka gavęs aukų, viršijančių šio straipsnio 10 dalyje nustatytą limitą, privalo jas pervesti į valstybės biudžetą iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai dienos.

12 straipsnis. Nepriimtinos aukos

1. Draudžiama naudoti politinėms kampanijoms gautas aukas, kurios neatitinka šio įstatymo reikalavimų. Jeigu tokios aukos buvo gautos ir aukotojas yra žinomas, politinės kampanijos iždininkas per 5 darbo dienas nuo tokios aukos gavimo dienos turi auką grąžinti aukotojui, nurodydamas atsisakymo priimti auką priežastis. Jeigu aukotojas per 10 darbo dienų nenustatomas, politinės kampanijos iždininkas auką perveda į valstybės biudžetą.

2. Politinių kampanijų dalyvius finansuoti per trečiuosius asmenis draudžiama.

3. Nepriimtinomis aukomis nelaikomos ir gali būti naudojamos politinei kampanijai finansuoti:

1) mažos aukos, suteiktos telefonu ir gautos iš telekomunikacijų bendrovės, su kuria savarankiškas politinės kampanijos dalyvis yra sudaręs šio įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje numatytą sutartį;

2) aukos, viršijančios 10 procentų aukotojo įstatymų nustatyta tvarka deklaruotų metinių pajamų, jeigu, pagal politinės kampanijos iždininko užklausos metu Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje turimus duomenis, bendra to aukotojo aukų suma (įskaitant savarankiškam politinės kampanijos dalyviui siūlomą suteikti auką) savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams nurodyto dydžio neviršija.

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. XII-1211, 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14276

13 straipsnis. Aukotojai

1. Aukoti politinės kampanijos dalyviams turi teisę:

1) Lietuvos Respublikos piliečiai – visų politinių kampanijų savarankiškiems politinės

kampanijos dalyviams;

2) nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, turintys kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybę, – rinkimų į Europos Parlamentą ir savivaldybių tarybų rinkimų politinių kampanijų savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams;

3) nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, neturintys kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybės, arba asmenys be pilietybės – savivaldybių tarybų rinkimų politinių kampanijų savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams.

2. Politinės partijos turi teisę aukoti kandidatų, kandidatų sąrašų, referendumo iniciatorių ar referendumo oponentų politinėms kampanijoms.

3. Politinės kampanijos finansavimo sutartys, patvirtinančios politinės kampanijos dalyvio (aukos gavėjo) ir aukotojo turtinius ar neturtinius (politinius) įsipareigojimus, turi būti sudaromos raštu. Jas turi pasirašyti politinės kampanijos dalyvis (aukos gavėjas), politinės kampanijos iždininkas ir aukotojas. Politinės kampanijos finansavimo sutartys turi būti skelbiamos viešai ir negali prieštarauti viešajai tvarkai ar gerai moralei. Draudžiama sudaryti slaptus įsipareigojimus. Politinės kampanijos finansavimo sutarties nuorašas kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita turi būti perduoti Vyriausiajai rinkimų komisijai. Ji sutarties tekstą privalo paskelbti savo interneto svetainėje.

4. Aukotojų ir aukų gavėjų susitarimai, susiję su įsipareigojimais privatiems (asmeniniams ir (ar) grupiniams) interesams, draudžiami.

5. Išrinktiems į Europos Parlamentą, valstybės ar savivaldybių institucijas asmenims draudžiama atstovauti aukotojų privatiems (asmeniniams ir (ar) grupiniams) interesams ir priimti išskirtinai aukotojams palankius sprendimus.

6. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose vartojama sąvoka „nuolatinis Lietuvos Respublikos gyventojas“ suprantama taip, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatyme ir Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatyme.

14 straipsnis. Politinės kampanijos išlaidos ir išlaidų limitai

1. Prasidėjus politinei kampanijai, visos politinės kampanijos išlaidos gali būti apmokamos tik iš politinės kampanijos sąskaitoje esančių lėšų.

2. Tais atvejais, kai rinkimų apygarda apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją, didžiausias vieno savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos išlaidų dydis apskaičiuojamas taip: Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše įrašytų rinkėjų skaičius dauginamas iš 0,29 euro ir sandauga suapvalinama dviejų pirmųjų reikšminių skaitmenų tikslumu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XII-1251, 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14867

3. Tais atvejais, kai rinkimų apygarda apima dalį Lietuvos Respublikos teritorijos, didžiausias vieno savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos išlaidų dydis apskaičiuojamas taip: vienos rinkimų apygardos rinkėjų skaičius dauginamas iš 0,58 euro ir sandauga suapvalinama dviejų pirmųjų reikšminių skaitmenų tikslumu. Jeigu sandauga yra mažesnė kaip 5 792 eurai, nustatomas didžiausias politinės kampanijos išlaidų dydis – 5 792 eurai. Savivaldybių tarybų rinkimuose politinė partija, iškėlusi kandidatų sąrašą (sąrašus), papildomai šiai politinei kampanijai gali išleisti ne daugiau kaip 10 procentų šios partijos iškeltų kandidatų sąrašo (sąrašų) didžiausios politinės kampanijos išlaidų sumos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XII-1251, 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14867

4. Politinės kampanijos išlaidomis pripažįstami politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos ir prisiimti įsipareigojimai, skirti:

1) politinei reklamai ar kitai agitacinei medžiagai gaminti ar platinti bet kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis ar bet kokiu kitu viešu būdu;

2) politinės kampanijos iždininko atlyginimui mokėti ir funkcijoms atlikti;

3) politinės kampanijos audito įmonės arba auditoriaus paslaugoms apmokėti;

4) nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, reikalingų vykdant politinę kampaniją, nuomai;

5) politinei kampanijai naudojamoms transporto priemonėms nuomoti, eksploatuoti;

6) politinės kampanijos savanorių, politinės partijos ar kandidato atstovų rinkimams ar rinkimų (referendumo) stebėtojų ryšiui, maitinimui, apgyvendinimui ir transportui;

7) kitoms šiame įstatyme nustatytoms reikmėms, susijusioms su politine kampanija.

5. Politinės kampanijos išlaidomis taip pat pripažįstamos ne politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos, atitinkančios šio straipsnio 4 dalyje nustatytą paskirtį, jeigu šioje dalyje nurodyti daiktai ir kitas turtas yra skirti politinei kampanijai arba jeigu paslaugos yra gautos politinės kampanijos laikotarpiu. Politinės kampanijos dalyviai privalo apie tai pranešti Vyriausiajai rinkimų komisijai ir kartu pateikti išlaidas patvirtinančių dokumentų kopijas. Prireikus Vyriausioji rinkimų komisija gali pareikalauti papildomos informacijos.

6. Kiekvieno politinės kampanijos dalyvio šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų politinės kampanijos išlaidų dydis negali viršyti šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatytų didžiausių politinės kampanijos išlaidų dydžių. Tais atvejais, kai pagal rinkimų įstatymą vyksta pakartotinis balsavimas, kandidato, dalyvaujančio pakartotiniame balsavime, didžiausias politinės kampanijos išlaidų dydis didinamas 25 procentais.

7. Politinės kampanijos išlaidomis nelaikoma:

1) politinių partijų, pretendentų, kandidatų, referendumo iniciatorių, referendumo oponentų, visuomeninių rinkimų komitetų išlaidos, turėtos pagal teisinių paslaugų sutartis;

2) išlaidos, skirtos rinkimų užstatui sumokėti;

3) išlaidos, skirtos pretendento, kandidato kelionėms (transportui ir apgyvendinimui) į rinkimų apygardą;

4) išlaidos politinės partijos patalpų nuomai, išlaikymui, personalo veiklai apmokėti, kai šios išlaidos yra įprastos šiai politinei partijai ne politinės kampanijos laikotarpiu.

8. Jeigu politinės kampanijos laikotarpiu politinės kampanijos dalyvis (išskyrus politines partijas, jų keliamus kandidatus ar kandidatų sąrašus) surinko lėšų daugiau, negu jų buvo panaudota politinės kampanijos išlaidoms apmokėti, nepanaudotos lėšos iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai dienos turi būti pervestos į valstybės biudžetą. Politinių partijų, jų keliamų kandidatų ar kandidatų sąrašų politinei kampanijai nepanaudotos lėšos gali būti skirtos tik politinių partijų veiklai finansuoti. Politinės kampanijos sąskaita (išskyrus politinės partijos arba kandidato vardu atidarytą sąskaitą) uždaroma iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai dienos.

TREČIASIS SKIRSNIS
POLITINĖ REKLAMA

15 straipsnis. Politinės reklamos žymėjimas

1. Politinės kampanijos laikotarpiu politinė reklama turi būti teisės aktų nustatyta tvarka pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos.

2. Politinė reklama, politinės kampanijos laikotarpiu nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

3. Politinei reklamai, be specialių šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, taikomi ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme reklamai nustatyti principai ir reikalavimai.

16 straipsnis. Politinės reklamos skleidimas visuomenės informavimo priemonėse

1. Draudžiama skleisti politinę reklamą:

1) pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje;

2) jeigu jos paskleidimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje nustatytų apribojimų, rinkimų (referendumo) agitacijos

kampanijos etapu draudžiama skleisti politinę reklamą:

1) neatlygintinai, išskyrus diskusijų laidas;

2) per televiziją, išskyrus diskusijų laidas ir ne trumpesnius kaip 30 sekundžių agitacinius siužetus, kuriuose politinės kampanijos dalyvis informuoja apie politinę programą arba kalba aktualiais visuomenei klausimais.

3. Politinės kampanijos dalyvio išlaidos šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytiems agitaciniams siužetams negali viršyti 50 procentų politinės kampanijos dalyviui nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio.

4. Politinės kampanijos laikotarpiu viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus įkainius ir sąlygas, pateiktus Vyriausiajai rinkimų komisijai. Politinės kampanijos laikotarpiu taikytini politinės reklamos įkainiai ir sąlygos negali būti teikiami, keičiami prasidėjus politinei kampanijai. Ne vėliau kaip iki politinės kampanijos laikotarpio pradžios politinei reklamai taikytini įkainiai ir sąlygos gali būti pakeisti su Vyriausiosios rinkimų komisijos sutikimu. Vyriausioji rinkimų komisija įkainius nedelsdama paskelbia savo interneto svetainėje.

5. Viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai gali atsisakyti skleisti politinę reklamą, kurioje yra kitas politines partijas ar politinės kampanijos dalyvius kompromituojančios medžiagos, jeigu atsisakoma prisiimti galimas atsakomosios nuomonės paskleidimo išlaidas.

6. Politine reklama nelaikomi:

1) ne politinės kampanijos laikotarpiu skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, jų valdymo organų veiklą, išskyrus atvejus, kai tokiais pranešimais yra agituojama per būsimą politinę kampaniją balsuoti valstybės politiko, politinės partijos ar jos nario interesais arba už tokius pranešimus yra atsilyginama ar numatoma atsilyginti;

2) politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.

7. Politinės kampanijos laikotarpiu viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai elektroninių ryšių priemonėmis Vyriausiajai rinkimų komisijai privalo pateikti viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaraciją du (tris) kartus: likus 10 dienų iki rinkimų ar referendumo dienos (likus 5 dienoms – jeigu vyksta pakartotinis balsavimas) ir ne vėliau kaip per 25 dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

8. Politinės kampanijos dalyviai Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikia rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapu paskleistos politinės reklamos ir jos finansavimo šaltinių ataskaitą kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita.

9. Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus (kandidatų sąrašus), valstybės biudžeto lėšomis iš Vyriausiajai rinkimų komisijai skirtų asignavimų finansuojama:

1) kandidatų diskusijos per radiją ir televiziją, siekiant pristatyti rinkimų programas, vadovaujantis lygiateisiškumo principu ir Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka;

2) Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka skleidžiama informacija, skatinanti dalyvauti rinkimuose.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSŲ APSKAITOS TVARKYMAS IR ĮSISKOLINIMAI

17 straipsnis. Politinių kampanijų finansų apskaita

1. Savarankiški politinės kampanijos dalyviai politinės kampanijos finansų apskaitą tvarko šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Politinės kampanijos finansų apskaitą tvarko politinės kampanijos iždininkas, su kuriuo asmuo, norintis registruotis savarankišku politinės kampanijos dalyviu, turi sudaryti turto

patikėjimo sutartį pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso šeštosios knygos L skyriaus reikalavimus.

3. Politinės kampanijos iždininku gali būti tik Lietuvos Respublikos pilietis ar nuolatinis Lietuvos Respublikos gyventojas, išskyrus:

1) pretendentą ar kandidatą;

2) referendumo iniciatorius ir referendumo oponentus;

3) rinkimų ar referendumo komisijos narį;

4) šio įstatymo nustatyta tvarka politinės partijos ar savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomą patikrinimą atliekantį auditorių;

5) fizinį asmenį, teismo pripažintą neveiksniu ar ribotai veiksniu arba nebaigusį atlikti bausmės pagal teismo nuosprendį;

6) visuomeninio rinkimų komiteto narį.

4. Politinės kampanijos iždininkas:

1) pildo ir pasirašo aukų lapus, politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį, politinės kampanijos finansavimo ataskaitą;

2) šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatyta tvarka tvarko ir saugo politinės kampanijos finansų apskaitos dokumentus;

3) per 10 darbo dienų Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje paskelbia duomenis apie politinės kampanijos laikotarpiu gautas aukas ir sudarytas politinės kampanijos finansavimo sutartis;

4) kontroliuoja politinės kampanijos išlaidas ir prižiūri, kad jos neviršytų šio įstatymo 14 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų išlaidų dydžių;

5) jeigu savarankiškam politinės kampanijos dalyviui neatsiranda šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nustatyta prievolė, ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai politinės kampanijos finansavimo ataskaitą;

6) jeigu savarankiškam politinės kampanijos dalyviui atsiranda šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nustatyta prievolė, ne vėliau kaip per 85 kalendorines dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai politinės kampanijos finansavimo ataskaitą ir auditoriaus ataskaitą dėl pastebėtų faktų;

7) kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikia politinės kampanijos pajamas ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus;

8) vykdo kitas šiame įstatyme nustatytas pareigas.

5. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis arba jo įgaliotas asmuo:

1) pasirašo politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį ir politinės kampanijos finansavimo ataskaitą;

2) nedelsdamas perduoda politinės kampanijos iždininkui sudarytas sutartis ir kitus finansinius dokumentus;

3) sudaro politinės kampanijos iždininkui sąlygas vykdyti teisės aktuose jam nustatytas pareigas.

6. Visos politinės kampanijos pajamos, politinės partijos gautos iš šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje, o kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių gautos iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų šaltinių, ir politinės kampanijos išlaidos ar prisiimti finansiniai įsipareigojimai registruojami politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje.

7. Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje, vadovaujantis Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintu Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašu, nurodomos visos politinės kampanijos pajamos ir išlaidos bei prisiimti įsipareigojimai (pagal išlaidų grupes). Atskirai pateikiamas aukų ir jų aukotojų sąrašas ar aukų sumos pagal aukotojų grupes.

8. Kai politinės kampanijos iždininkas nutraukia sutartį, nebegali toliau eiti pareigų dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodytų pagrindų ar miršta, savarankiškas politinės kampanijos dalyvis turi sudaryti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sutartį su kitu asmeniu ir apie tai informuoti Vyriausiąją

rinkimų komisiją.

18 straipsnis. Politinių kampanijų dalyvių įsiskolinimai ir jų padengimas

Kiekvienais metais iki vasario 1 dienos, iki įsiskolinimas bus padengtas, buvęs savarankiškas politinės kampanijos dalyvis privalo pranešti Vyriausiajai rinkimų komisijai apie įsiskolinimų padengimą ir tam panaudotų lėšų šaltinius. Politinė partija turi teisę padengti įsiskolinimus tik iš partijai nuosavybės teise priklausančio turto, gaunamų aukų ir politinei partijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų, o kiti politinės kampanijos dalyviai – tik iš nuosavų (asmeninių) lėšų.

PENKTASIS SKIRSNIS
POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO STEBĖSENA, KONTROLĖ IR VIEŠUMAS. POLITINIŲ KAMPANIJŲ DALYVIŲ PATIKRINIMAS

19 straipsnis. Politinių kampanijų finansavimo kontrolė

1. Politinių kampanijų finansavimą pagal kompetenciją įstatymų nustatyta tvarka kontroliuoja Vyriausioji rinkimų komisija ir kitos institucijos.

2. Vyriausioji rinkimų komisija:

1) tvirtina aukų lapo formą;

2) tvirtina politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijos, rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapu paskleistos politinės reklamos ir jos finansavimo šaltinių ataskaitos formas, jų pildymo ir pateikimo tvarkos aprašą;

3) suderinusi su Lietuvos auditorių rūmais, tvirtina politinės kampanijos finansavimo ataskaitos formą;

4) tvirtina Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašą;

5) tvirtina Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašą;

6) suderinusi su Lietuvos auditorių rūmais, tvirtina techninę užduotį savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomą patikrinimą atliekančiai audito įmonei arba auditoriui, nustatydama auditoriui pavedamo atlikti darbo mastą;

7) savo nustatyta tvarka kontroliuoja, kaip politinės kampanijos dalyviai laikosi šio įstatymo reikalavimų, ir siūlo traukti atsakomybėn už šio įstatymo pažeidimus arba kreipiasi į kitas institucijas, kurioms įstatymų suteikta kompetencija leidžia patikrinti, kaip laikomasi įstatymų nustatytų reikalavimų;

8) sudaro sąlygas ir atsako, kad jos interneto svetainėje viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracija, politinių kampanijų finansavimo ataskaitos būtų skelbiamos nedelsiant gavus jų duomenis ir atnaujinamos, kad šie duomenys atitiktų gautą informaciją;

9) nustato didžiausius politinės kampanijos išlaidų konkrečiose rinkimų apygardose dydžius ir ne vėliau kaip iki kiekvienų metų sausio 1 dienos juos paskelbia;

10) registruoja aukų lapus, juos išduoda ir kontroliuoja, kaip jie naudojami;

11) suteikia programinę įrangą politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijos duomenims perkelti, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo politinės kampanijos laikotarpiu taikytiniems įkainiams ir sąlygoms deklaruoti, politinių kampanijų finansavimo ataskaitoms, viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijoms pagal perkeltus duomenis spausdinti;

12) savo interneto svetainėje skelbia viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo politinės kampanijos laikotarpiu taikytinus įkainius;

13) kartu su Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) sudaro sąlygas politinės kampanijos iždininkui Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje patikrinti, ar auka atitinka šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalies reikalavimus. Vyriausioji rinkimų komisija atsako už tinkamą

šios informacinės sistemos veikimą.

3. Kaip naudojamos politinei kampanijai skirtos lėšos, kontroliuoja Vyriausioji rinkimų komisija.

4. Vyriausioji rinkimų komisija atsakinga už nuolatinį informacijos apie politinių kampanijų finansavimo pažeidimus teikimą laiku Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai ir Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai.

5. Valstybinė mokesčių inspekcija tikrina, ar aukotojai turėjo pakankamai pajamų aukai suteikti ir ar jos apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka. Apie atliktą patikrinimą ir jo metu nustatytus teisės aktų pažeidimus Valstybinė mokesčių inspekcija praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai.

20 straipsnis. Savarankiškų politinės kampanijos dalyvių nepriklausomas patikrinimas

1. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis, per politinę kampaniją gavęs didesnę kaip 70 VMDU dydžio pajamų sumą, privalo su audito įmone arba auditoriumi sudaryti savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomo patikrinimo sutartį. Politinės kampanijos iždininkas šios sutarties nuorašą pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

2. Savarankiškų politinės kampanijos dalyvių, per politinę kampaniją gavusių mažesnę kaip 70 VMDU dydžio pajamų sumą, nepriklausomą patikrinimą organizuoja Vyriausioji rinkimų komisija. Šioje dalyje numatytam savarankiškų politinės kampanijos dalyvių nepriklausomam patikrinimui atlikti Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka pirkti audito įmonių arba auditorių paslaugas.

3. Auditorius:

1) turi atlikti savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomą patikrinimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais ir pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintą techninę užduotį, kurioje nustatytas auditoriui pavedamo atlikti darbo mastas;

2) turi teisę gauti iš politinės kampanijos iždininko ir politinės kampanijos dalyvio arba Vyriausiosios rinkimų komisijos visus savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomam patikrinimui atlikti reikalingus dokumentus.

4. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis privalo bendradarbiauti su savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomą patikrinimą atliekančiu auditoriumi ir pateikti patikrinimui atlikti reikalingus dokumentus, duomenis, informaciją.

21 straipsnis. Finansavimo viešumas

1. Vyriausioji rinkimų komisija politinių kampanijų finansavimo ataskaitas kartu su auditorių ataskaitomis dėl pastebėtų faktų, jeigu jos privalomos, paskelbia savo interneto svetainėje ne vėliau kaip per 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo dienos.

2. Viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų deklaracijos, politinių kampanijų finansavimo ataskaitos ir auditorių ataskaitos dėl pastebėtų faktų, rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapu paskleistos politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių ataskaitos, politinės kampanijos dalyvių sutartys su paslaugų teikėjais, reklamos gamintojais, viešosios informacijos rengėjais ar skleidėjais, užtikrinant asmens duomenų apsaugą, yra viešos ir teikiamos Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėsena

1. Šio įstatymo tikslais politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėsena vykdoma per rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapą.

2. Politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėseną vykdo Vyriausioji rinkimų komisija.

3. Politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėsenos tvarką ir metodus

nustato Vyriausioji rinkimų komisija.

4. Vykdydama politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėseną, Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka pirkti stebėsenos paslaugas.

5. Apibendrintus politinių kampanijų finansavimo ir politinės reklamos stebėsenos duomenis Vyriausioji rinkimų komisija nuolat skelbia savo interneto svetainėje. Kontrolę vykdančioms institucijoms pagal kompetenciją turi būti teikiami detalūs stebėsenos duomenys, politinės kampanijos dalyviui – tik jo politinės kampanijos stebėsenos duomenys.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
ATSAKOMYBĖ

23 straipsnis. Šiurkštūs šio įstatymo pažeidimai

1. Šiurkščiais šio įstatymo pažeidimais laikoma:

1) politinės kampanijos dalyvio finansavimas šio įstatymo 12 straipsnyje numatytomis nepriimtinomis aukomis;

2) jeigu politinės kampanijos dalyvis priima sprendimus naudoti politinei kampanijai aukas, gautas iš asmenų, kurie neturi teisės finansuoti politinių kampanijų, ar iš neleistinų politinės kampanijos finansavimo šaltinių;

3) jeigu politinės kampanijos dalyvis sudaro politinės kampanijos finansavimo sutartis pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus;

4) žinomai neteisingų duomenų pateikimas politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje;

5) nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio viršijimas 10 ar daugiau procentų;

6) jeigu politinės kampanijos dalyvio išlaidos nedeklaruotai politinei reklamai arba nedeklaruotos politinės kampanijos išlaidos sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

7) jeigu politinės kampanijos dalyvio nedeklaruotos politinei kampanijai gautos lėšos sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

8) saugotinų dokumentų praradimas, kita veikla, dėl kurios negalima nustatyti, ar politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos finansavimo ataskaita atitinka tikrovę;

9) paslėptos politinės reklamos skleidimas, jeigu išlaidos paslėptai politinei reklamai sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

10) politinės reklamos skleidimas per užsienio transliuotojus pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus politinei reklamai;

11) šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje nustatytų išlaidų agitaciniams siužetams politinės kampanijos metu viršijimas.

2. Sprendimą, ar politinės kampanijos dalyvis padarė šiurkštų šio įstatymo pažeidimą, priima Vyriausioji rinkimų komisija.

3. Vyriausioji rinkimų komisija, nustačiusi šio straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes ir gavusi paaiškinimus, turi teisę priimti sprendimą, kad pažeidimas nebuvo šiurkštus.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą politinės kampanijos dalyvis per 7 dienas nuo sprendimo priėmimo dienos turi teisę apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Skundas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 48 valandas nuo jo gavimo. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimas įsiteisėja nuo jo paskelbimo.

24 straipsnis. Atsakomybė

Už šio įstatymo pažeidimus asmenys atsako šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

25 straipsnis. Ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų

Ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. X-1114, 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 55-2128 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1114
Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. X-1595, 2008-06-10, Žin., 2008, Nr. 71-2720 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1595
Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-813, 2010-05-18, Žin., 2010, Nr. 63-3091 (2010-05-31), i. k. 1101010ISTA00XI-813
Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymas

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-1071, 2010-10-26, Žin., 2010, Nr. 128-6524 (2010-10-30), i. k. 1101010ISTA0XI-1071
Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 5 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
2011-05-11, Žin., 2011, Nr. 58-2771 (2011-05-14), i. k. 1111000NUTARG113717
Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo (2010 m. birželio 30 d. redakcija) 34 straipsnio, 83 straipsnio 2, 3, 4, 5 dalių, Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo (2010 m. gegužės 18 d. redakcija) 3 straipsnio 2 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-1777, 2011-12-06, Žin., 2011, Nr. 153-7205 (2011-12-15), i. k. 1111010ISTA0XI-1777
Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 2, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 22, 23, 25, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir 16 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-2098, 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 78-4020 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2098
Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-2099, 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 78-4021 (2012-07-04), i. k. 1121010ISTA0XI-2099
Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10-1 straipsniu įstatymas

9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-615, 2013-11-26, Žin., 2013, Nr. 128-6514 (2013-12-14), i. k. 1131010ISTA0XII-615
Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymas

10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-1211, 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14276
Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 2, 3, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas

11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-1251, 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14867
Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 10, 11, 14 straipsnių pakeitimo įstatymas